

[Hartvig Frisch.]

Magtforhold i Verden, tror jeg ikke det ærede Medlem Hr. Stærmose vil faa noget som helst forstandigt Menneske til at benægte. Jeg vil da gerne spørge, om det ærede Medlem vil benægte, at vi i den nuværende Situation maa tage lige saa vidtgaaende og naturligt Hensyn til den Magtkonstellation, der foreligger, som vi har maattet f. Eks. i Tiden før 1940 under andre Forhold. Det er ikke at sætte noget som helst i Højsædet, men det er en ærlig og redelig Bedømmelse af, hvordan et lille Land er stillet. Og det er med Rette jeg siger dette over for det ærede Medlem, for der er noget i den Agitation, som føres fra denne højædle Side, som ligesom vil føre Folk ud i, at vi kan føre en Politik, hvor vi som den berømte Münchhausen trækker os selv op ved vort eget Haar og svæver et Sted i Rummet uden Forbindelse med Virkeligheden. Det kan man ikke. Hvis man prøver paa at føre sine Angreb paa et saadant Grundlag, ja, saa er man national Farisæer. Jeg havde den Fornøjelse, da jeg kom til Californien, at følge i det ærede Medlems Fodspor, om jeg saa maa sige. Der var næppe det Sted, jeg kom i Californien, hvor det ærede Medlem ikke havde velsignet Befolkningen med sine sikkert saa udmærkede Foredrag. Men er det nu saa forfærdelig god en Baggrund for at staa her og være saa højtidelig over for os andre, som sad herhjemme i Terroren i disse halvandet Aar? Var det alligevel ikke noget lettere at tage over til Californien og der fortælle Dansk-Amerikanerne om, hvordan vort lille Land skulde have taget Kampen mod Tyskerne op i en ganske anden Forstand, end vi havde gjort? Jeg synes, man fortegner den faktiske Situation ved den Slags Udtalelser, og jeg synes, man heller ikke gør sit Land Ære ved dem, for Sandheden er den, at i den allerværste Tid — og denne værste Tid var ikke Terrortiden, men Tiden fra den 9. April 1940 og til Rusland kom ind i Krigen den 22. Juni 1941, for paa det Tidspunkt stod England helt alene i Verden — var Tysklands Magtstilling i Europa saadan, at man for at sige det rent ud med sin bedste Vilje ikke ret kunde øjne, hvor Hjælpen skulde komme fra, men alle havde vi det, at vi holdt sammen og stod sammen om, at vi troede paa Tysklands Nederlag. Naar det nu var saadan i den allerværste Tid, at vi hverken havde Hjælp af de Herrer Kommuniste — det har jeg lige paavist — eller de Herrer fra Dansk Samling — det har det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen saa fortrinligt

paavist —, tværtimod, de var i Køl vandet af disse stærke Kræfter, de stærke Mænd i Landet, og naar det var saadan i den Tid, at vi sammen med de Kræfter i Folket, som Professor Hal Koch repræsenterede, byggede den Vilje op, som holdt i dette Land og gjorde, at vi naaede til den 29. August og den 5. Maj med et Folk i Behold, saa synes jeg, det er rigtigt at stemple den Tale som national Farisæisme.

Svend Nielsen: Naar det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch fremhæver, at Spørgsmaalet om den Udenrigspolitik, der har været ført, har liden Forbindelse med den Stilling, som de enkelte Grupperinger har indtaget til Besættelsesmagten, kan det jo ingenlunde være rigtigt. Gennemførelsen af Lønstoploven maa efter min Opfattelse nødvendigvis ses som et Resultat af, at vort Land var blevet besat. Jeg sagde i mit første Indlæg, at de Kræfter, der havde Ansvar for, at Loven blev gennemført, vel maa begrunde Gennemførelsen med den Kendsgerning, at vort Land var kommet i Fjendevold, for hvis man ikke vil begrunde denne Foranstaltning, vendt imod Arbejderbevægelsen, med Besættelsen, kan jeg ikke se, hvorfor man overhovedet paatog sig Ansvaret for at gennemføre denne Lov. Derfor var det, jeg fremdrog det ogsaa som et Eksempel til Belysning af, hvilken Stilling de enkelte Parter har taget til afgørende økonomiske Problemer allerede i Besættelsestidens første Periode. Det er ligeledes fremhævet under Debatten her, at denne Lønstoplovs Gennemførelse maa ses i Forbindelse med Faren for Inflation. Nuvel, det havde været rimeligt ogsaa at tage dette Faremoment i Betragtning, da man gennemførte en Forhøjelse af Kornpriserne med ca. 100 pCt.

Derfor er det ubetinget rigtigt at fastslaa, at allerede fra den første Periode har vort Parti taget en Stilling, som var dikteret ud fra, hvad der tjente ikke mindst det arbejdende Folks Interesser. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har fremdraget visse Uddrag af Artikler, der har været fremme paa det daværende Tidspunkt i „Arbejderbladet“. Maa det være mig tilladt i Forbindelse med Fremdragelsen af disse Ting blot at komme med nogle faa Betragtninger over, hvordan Situationen var dengang, for det synes, som om det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch overhovedet ikke har bemærket, at under Krigen Gang har Situationen ændret sig paa ganske afgørende Omraader, og det fore-